

accace

News Flash

23. októbra 2015

**Všetko, čo by ste mali vedieť
o registrácii k DPH**

Všetko, čo by ste mali vedieť o registrácii k DPH

Podľa zákona o DPH má povinnosť registrovať sa na účely DPH každá zdaniteľná osoba usadená na Slovensku, ktorá presiahne **obrat 49 790 eur** za 12 predchádzajúcich po sebe idúcich kalendárnych mesiacov. Musí tak urobiť do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dosiahla výšku obratu. Prečítajte si, čo v prípade, že podnikateľ zistí neskôr, že prekročil stanovený obrat, aké dokumenty potrebujete pri dobrovoľnej registrácii k DPH a aké zmeny nastanú v tejto súvislosti od 1.1.2016.

Ste zdaniteľná osoba?

Zdaniteľná osoba je každá osoba, ktorá vykonáva nezávisle akúkoľvek podnikateľskú činnosť bez ohľadu na účel alebo výsledky tejto činnosti. Za takúto činnosť sa pokladá najmä:

- činnosť výrobcov, obchodníkov a dodávateľov služieb vrátane ťažobnej, stavebnej a poľnohospodárskej činnosti,
- činnosť vykonávaná ako slobodné povolanie podľa osobitných predpisov (znalci, tlmočníci, súdni exekútori, notári, atď.),
- duševná tvorivá a športová činnosť,
- využívanie hmotného majetku a nehmotného majetku za účelom dosahovania príjmov z tohto majetku (ak fyzická osoba prenajíma nehnuteľnosť a má z toho príjem, na účely zákona o DPH je zdaniteľnou osobou).

Obratom sa rozumejú výnosy (príjmy) bez dane z dodávaných tovarov a služieb v tuzemsku, však do obratu sa nezahŕňajú výnosy (príjmy) z príležitostne predaného hmotného/nehmotného majetku (neplatí pre zásoby) a vybrané výnosy (príjmy) oslobodené od dane.

Čo v prípade, ak zistíte neskôr, že ste prekročili stanovený obrat a mali ste sa registrovať na DPH?

Ak podnikateľ až neskôr zistí, že prekročil zákonom stanovený limit a nesplní si povinnosť podať žiadosť o registráciu k DPH alebo ju splní s oneskorením, je povinný podať tzv.

mimoriadne daňové priznanie za obdobie, v ktorom mal byť platiteľom dane.

Mimoriadne daňové priznanie za tzv. nulté obdobie musí **podať podnikateľ do 60 dní** odo dňa zistenia daňovým úradom, že si nesplnil povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň alebo do 60 dní od podania oneskorenej žiadosti o registráciu pre daň.

Za obdobie, v ktorom mal byť podnikateľ platiteľom dane, sa považuje obdobie začínajúce 31. dňom po dni, keď bol povinný najneskôr podať žiadosť o registráciu k DPH. Ak podnikateľ prekročil obrat napríklad v júli 2014, žiadosť o registráciu mal podať najneskôr do 20. augusta 2014, avšak o registráciu požiadal až v roku 2015 a platiteľom dane sa stal dňa 23.3.2015, je povinný podať tzv. mimoriadne daňové priznanie za obdobie od 20.9.2014 do 22.03.2015 (do dňa predchádzajúceho deň registrácie za platiteľa dane). Za toto obdobie je podnikateľ povinný odvieť DPH z uskutočnených plnení v rámci jeho podnikateľskej činnosti.

Základom dane, z ktorého sa vypočíta DPH za obdobie, v ktorom mal byť platiteľom dane, je protihodnota, ktorú dostal ako zdaniteľná osoba alebo má dostať od príjemcu plnenia, mínus DPH. Znamená to, že ak podnikateľ predal tovar napríklad v hodnote 50 000 eur, je povinný odvieť DPH vo výške 8 333,33 eur (DPH sa vypočíta nasledovne: 50 000:120 x 20).

Podľa názoru MF SR sa môže podnikateľ s odberateľom dohodnúť na tom, že dodávateľ doučtuje k cene plnenia sumu, ktorá predstavuje výšku DPH. Ak zvýšenie ceny o sumu predstavujúcu DPH odberateľ akceptuje, ide o opravu základu dane a dodávateľ postupuje podľa § 25 zákona o DPH.

Zákon o DPH zároveň umožňuje podnikateľovi, ktorý mal mať postavenie platiteľa dane, uplatniť si právo na odpočítanie dane z prijatých tovarov a služieb od platiteľov dane za toto obdobie, t.j. podnikateľ si môže odpočítať DPH z nakúpených tovarov a služieb obstaraných v tzv. nultom období, ktoré použil na účely svojho podnikania.

Zároveň si môže podnikateľ uplatniť aj právo na odpočet DPH pri registrácii podľa §55 ods. 1 zákona o DPH, a to z majetku a zásob (zatiaľ nepredaných) obstaraných pred obdobím, v ktorom sa mal považovať za platiteľa dane (t.j. pred nultým obdobím). Avšak, odpočítanie dane z majetku si môže podnikateľ uplatniť najskôr v daňovom priznaní, ktoré podáva za prvé alebo ďalšie zdaňovacie obdobie, v ktorom je už registrovaný za platiteľa dane.

Od nového roka nebudú firmy povinné zložiť zábezpeku pri dobrovoľnej registrácii k DPH

Zákon o DPH umožňuje registrovať sa na účely DPH aj podnikateľom, ktorí neprekročia obrat 49 790 eur.

Ide však o **administratívne a časovo náročnejší proces**, v rámci ktorého musí žiadateľ o registráciu daňovému úradu dostatočne preukázať, že je zdaniteľnou osobou v zmysle zákona o DPH. Na tieto účely je potrebné daňovému úradu predložiť okrem žiadosti o registráciu aj **dotazník s doplňujúcimi informáciami o žiadateľovi** (napr. tovary a služby, s ktorými plánuje žiadateľ prevažne obchodovať, vzťah k nehnuteľnosti, v ktorej má sídlo, predpokladaný obrat, počet zamestnancov, hodnota majetku) a **dokumenty** potvrdzujúce oprávnenosť žiadosti (napr. vystavené faktúry, prijaté objednávky, zmluvy s odberateľmi, podnikateľský zámer).

Daňový úrad zvykne **skutočnosti uvedené v žiadosti o dobrovoľnú registráciu preveriť formou miestneho zisťovania**, t.j. kontrolór z daňového úradu sa osobne dostaví na adresu sídla daňového subjektu a chce zodpovedať nejaké otázky, resp. nahliadnuť do účtovnej agendy.

V praxi môže nastať situácia, že daňový úrad zamietne žiadosť o dobrovoľnú registráciu, napríklad ak podnikateľ dostatočne nepreukáže vykonávanie ekonomickej činnosti.

Okrem toho je v niektorých prípadoch potrebné uhradiť zábezpeku na daň, napr. ak by podnikateľ v čase podania žiadosti o registráciu vykonával iba prípravné činnosti na podnikanie alebo je konateľom PO s nedoplatkami na dani minimálne vo výške 1 000 eur. Výšku zábezpeky stanoví daňový úrad v závislosti od rizikovosti žiadateľa v rozmedzí **1 000 – 500 000 eur**.

V tejto súvislosti prináša novela zákona o DPH s účinnosťou od 1.1.2016 viacero zmien.

Jednak nezaplatenie zábezpeky nebude môcť byť dôvodom na zamietnutie žiadosti o dobrovoľnú registráciu, taktiež v prípade vykonávania iba prípravnej činnosti na podnikanie žiadateľ o dobrovoľnú registráciu už nebude mať povinnosť zložiť zábezpeku.

Zvážte si, či sa vám oplatí stať sa platiteľom DPH

Či sa podnikateľovi oplatí dobrovoľne sa registrovať za platiteľa DPH, si musí každý zvážiť podľa svojej konkrétnej situácie, a to predovšetkým z pohľadu štruktúry svojich dodávateľov a odberateľov (či sú platiteľmi DPH alebo nie). Pre podnikateľa je totiž výhodné byť platiteľom DPH, ak nakupuje tovary a služby od iných platiteľov dane a ďalej realizuje dodávky tovarov a služieb pre platiteľov dane v tuzemsku alebo iného členského štátu. V tom prípade si totiž sám podnikateľ môže uplatniť odpočet dane na vstupe, ktorá je súčasťou ním nakupovaných tovarov a služieb a súčasne v cenách svojich dodávok uplatňuje daň na výstupe, ktorú si zase môžu odpočítať jeho odberatelia.

Naopak, ak podnikateľ dodáva tovary a služby priamo konečným spotrebiteľom, nie je pre neho výhodné stať sa platiteľom dane, nakoľko by musel navýšiť ceny ním dodávaných tovarov a služieb o daň na výstupe, ktorú si títo spotrebiteľia nemôžu odpočítať, nakúpené tovary a služby od platiteľa dane sú pre nich tým pádom drahšie, čiže menej atraktívne v porovnaní s nákupom rovnakých tovarov alebo služieb od neplatiteľa dane.

Okrem toho musí podnikateľ, ktorý sa rozhodne dobrovoľne registrovať pre DPH, brať do úvahy aj zvýšenie administratívnej záťaže predovšetkým v súvislosti s vystavovaním faktúr, podávaním daňových priznaní a kontrolných výkazov.

Pozor, môžete sa stať platcom DPH aj automaticky

Platiteľom dane sa **automaticky** stáva osoba, ktorá nadobudne v tuzemsku hmotný a nehmotný majetok v rámci nadobudnutého podniku alebo časti podniku platiteľa tvoriacej samostatnú organizačnú zložku, ďalej aj zdaniiteľná osoba, ktorá je právnym nástupcom platiteľa, ktorý zanikol bez likvidácie alebo aj zdaniiteľná osoba, ktorá dodá stavbu, jej časť alebo stavebný pozemok alebo prijme platbu pred ich dodaním (avšak iba v prípade, ak sa z dodania má dosiahnuť obrat 49 790 eur a nejde o dodanie oslobodené od dane podľa § 38 ods. 1 zákona o DPH).

Podnikateľ, ktorý splní tieto podmienky, je povinný **oznámiť** túto skutočnosť daňovému úradu **do 10 dní odo dňa vzniku tejto skutočnosti a predložiť mu doklady potvrdzujúce túto skutočnosť**. V tomto prípade nie je podnikateľ povinný podať žiadosť o registráciu za platiteľa DPH.

Nadobudli ste tovar z iného členského štátu EÚ – ako postupovať?

Registrovať sa na účely DPH musia aj tuzemskí podnikatelia, ktorí nadobúdajú tovar z iných členských štátov. Žiadosť o registráciu pre daň je **potrebné podať pred nadobudnutím tovaru**, ktorým celková hodnota tovaru bez dane nadobudnutého z iných členských štátov **dosiahne v kalendárnom roku 14 000 eur**. V tomto prípade musia podnikatelia po registrácii platiť daň z nadobudnutia tovarov, avšak nemajú nárok na uplatnenie si odpočtu dane.

Rovnako aj podnikatelia, ktorí prijímajú alebo poskytujú služby do iného členského štátu, sú povinní sa registrovať na účely DPH, avšak iba v prípade, že ide o služby, pri ktorých sa určuje miesto dodania podľa tzv. „základného pravidla“ (§ 15, ods. 1 zákona o DPH).

V prípade tejto registrácie podnikatelia musia v prípade prijatia služby zaplatiť daň, ale rovnako nemajú nárok na odpočet dane.

Môžete sa registrovať na DPH aj ako skupina

Viac tuzemských firiem, ktoré sú zároveň prepojené finančne, ekonomicky a organizačne, sa môžu dobrovoľne zaregistrovať ako jeden subjekt. Motiváciou je zjednodušenie a minimalizovanie agendy týkajúcej sa DPH, keďže členovia skupiny medzi sebou DPH neuplatňujú, uplatňujú ju len voči subjektom mimo skupiny. **Podávajú len jedno daňové priznanie k DPH, jeden kontrolný výkaz a jeden súhrnný výkaz.**

Upozornenie

Berte prosím na vedomie, že tento newsletter obsahuje všeobecné informácie a usmernenia týkajúce sa danej problematiky a teda nepredstavuje odborné poradenstvo poskytnuté v konkrétnej situácii. Informácie uvedené v newsletteri môžu byť po jeho zverejnení predmetom ďalšieho vývoja a zmien. Spoločnosť Accace nepreberá zodpovednosť a neručí za prípadné riziká a škody spôsobené konaním na základe informácií uvedených v newsletteri.

Kontakt

Jana Klčová

Tax Manager

Jana.Klcova@accace.com

Tel: +421 2 325 53 000

O Accace

Accace je medzinárodným poskytovateľom poradenských služieb a kompletného outsourcingu v oblasti spracovania účtovníctva, mzdovej agendy a daňového poradenstva. S viac ako 250 zamestnancami a 1400 klientmi sa radí medzi popredných poskytovateľov poradenských služieb nie len na Slovensku ale aj v regióne strednej a východnej Európy.

Aktuálne má Accace 7 pobočiek v Európe a prostredníctvom siete partnerov rozširuje svoje globálne pôsobenie. Kancelárie Accace nájdete na Slovensku, v Českej republike, Nemecku, Maďarsku, Rumunsku, Poľsku a na Ukrajine.

Viac na www.accace.sk